

Udviklingsministerens møde med Udenrigsudvalget den 13. september 2007.

Den danske genopbygningsbistand til Irak.

Sammenfatning: Irak og Danmark underskrev torsdag d. 30. august 2007 en aftale om det fremadrettede samarbejde vedrørende dansk genopbygningsbistand til Irak frem til og med 2008. Med indgåelsen af aftalen skiftede fokus i den danske indsats fra projekter i Basra-provinsen, til kapacitetsopbygning af centrale ministerier i Bagdad. Aftalen indebærer, at Danmark bidrager med op til 10 civile rådgivere indenfor landbrug, menneskerettigheder/god regeringsførelse, migration, transport samt strategisk planlægning og donorkoordination. Der er oprettet et teknisk rådgiverkontor under ambassaden i Bagdad med henblik på at løse denne opgave. I øjeblikket er der 4 udsendte medarbejdere tilknyttet rådgiverkontoret.

Baggrund:

Regeringen besluttede den 21. februar 2007 at flytte tyngdepunktet for den danske indsats fra Basra til kapacitetsopbygning i Bagdad samt at oprette et rådgiverkontor under ambassaden i Bagdad. Finansudvalget tiltrådte den 13. april 2007 aktstykke 106 om styrkelse af genopbygnings-indsatsen og flytning af fokus fra Basra til Bagdad. Folketinget vedtog med B162 den 1. juni 2007 den samlede ramme for det fortsatte danske engagement i Irak.

Status for den danske genopbygningsindsats:

Der blev gennemført et besøg i København d. 30.-31. august 2007 med deltagelse af en højtstående irakisk delegation, hvor rammerne for det fortsatte dansk- irakiske partnerskab for genopbygning i Irak blev fastlagt i en aftale mellem de to lande. Samtidig afholdtes en workshop, hvor der var enighed om at se på mulighederne for dansk kapacitetsopbygningsstøtte til de centrale irakiske myndigheder indenfor landbrug, menneskerettigheder/god regeringsførelse, migration, transport samt strategisk planlægning og donorkoordination. Der var endvidere enighed om, at de dansk-finansierede genopbygningsprojekter i Irak frem til og med 2008 planmæssigt overdrages til de irakiske partnere efterhånden, som de er klar til det.

Status for rådgiverindsatsen i Bagdad

Rådgiverkontoret under ambassaden i Bagdad åbnede i marts 2007. Siden da har der været 3 rådgivere i rådgiverkontoret, der gennemfører kapacitetsopbygning i Landbrugs- Planlægnings- og Menneskerettighedsministerierne. En fjerde rådgiver er netop udsendt til rådgiverkontoret for at bistå med at gøre kontoret fuldt operationelt.

Rådgiverkontoret er nu sammen med et eksternt konsulentfirma ved at se konkret på, hvorledes man fra dansk side fuldt operationaliserer rådgiverkontoret for bedst at kunne bidrage på disse områder. Rådgiverbistanden ventes konkret at bestå af op til 10 udsendte rådgivere, lokale rådgivere, samt en projektfond til f.eks. gennemførelse af seminarer, studieture m.v.

Arbejdet med rekruttering og udsendelse af rådgivere samt drift af rådgiverkontoret ventes udliciteret til en privat virksomhed. Der er tale om en overordentlig svær og også dyr opgave, ikke mindst på grund af de skærpede krav til beskyttelse af rådgiverkontorets medarbejdere

(specialkøretøjer, indkvartering mv.) udover den sikkerhed, som Forsvaret står for. Forsvaret står jf. B162 af 1. juni 2007 for leverance af den nødvendige sikkerhed i form af et personbeskyttelsesdetachment for det udsendte personale ved ambassaden og rådgiverkontoret.

Udgifterne til rådgiverkontoret i 2007/2008 anslås i alt at udgøre ca. 80 mio. kr. til rekruttering og udsendelse af rådgivere samt drift af rådgiverkontoret, indkøb og vedligeholdelse af køretøjer til transport af medarbejdere ved ambassaden og rådgiverkontoret under ambassaden, husleje for rådgiverkontoret i den internationale zone i Bagdad samt den nævnte projektfond til mindre aktiviteter relateret til kapacitetsopbygning (seminarer, studiebesøg m.m.). Beløbet finansieres over aktstykke 106 af 10. april 2007.

Sikkerhedssituationen gør rådgivernes bevægelsesfrihed i Irak meget begrænset, og det må forventes, at rådgiverne i perioder vil have svært ved at komme til samt at opholde sig i længere perioder i de irakiske ministerier udenfor den internationale zone i Bagdad for at gennemføre kapacitetsopbygningen. Endvidere kan en evt. forværring af sikkerhedssituationen i Bagdad medføre, at udgifterne til rådgiverkontoret bliver højere end anslået.

Status for genopbygningsaktiviteterne i Basra-provinsen

Hovedparten af de igangværende dansk-finansierede genopbygningsprojekter gennemføres i Basra-provinsen. Aktiviteterne er nu så langt fremme at de kan gennemføres af de irakiske partnere. Alle igangværende projekter finansieres over aktstykkerne 106 (10. april 2007) og 158 (1. juni 2005). De ventes planmæssigt overdraget til irakerne inden udgangen af 2008.

Der vedlægges et bilag om de hidtidige resultater af den danske genopbygningsindsats i Irak.

Bilag 1.

Oversigt over samlede tilsagn og udbetalinger over aktstykkerne 111, 158 og 106 2003-2008. (mio. kr).

	Tilsagn	Udbetalinger
Samlet tilsagnsramme 2003-2008 (Aktstykkerne 111, 158 og 106)	ca. 595	
Samlede udbetalinger til projekter 2003-2007		ca. 460
Forventede udbetalinger til projektaktiviteter I Basra-provinsen 2007-2008		ca. 55
Forventede udbetalinger til rådgiverkontoret under <u>Ambassaden i Bagdad</u>		ca. 80*
I alt	ca. 595	ca. 595

*Der er endnu ikke afgivet tilsagn for det fulde beløb. Det ventes at ske inden udgangen af 2008.

Bilag 2.

De hidtidige resultater af den danske genopbygningsindsats i Irak.

Landbrug: Overrislingsprojektet i Basra-provinsen der gavner 220.000 irakere (afsluttes ultimo 2007): 45 sluser og 6 gangbroer langs Eufrat- og Shatt al Arab-flodernes bredder. Irakerne har i tillæg hertil reetableret over 200 kilometer kanaler i projektområderne og etablerer 22 sluser med irakiske midler

Transport: Studie af den 600 kilometer lange transportkorridor mellem havnen ved Uhm Qasr i Basra-provinsen og Bagdad (afsluttes i 2008): trafikmålinger på cirka 2.000 km. veje. 100 trafikknudepunkter identificeret. Opmålingsskib leveret.

Infrastruktur: 3 slamsugere leveret til Basra kommune i 2004. Samtækningsprojekter faciliteret i lokalområder af den danske bataljon.

Havneudvikling: Bøjelægningsskibet NSIR er rehabiliteret og leveret i 2006.

Demokratistøtte: Bidrag til gennemførelse af 3 vigtige valg i Irak i 2005. Parlamentssamarbejde. Gennemførelse af valgbehandlinger for irakiske stemmeberettigede bosat i Danmark i 2005.

Kvinder: Kvindedelegeration har besøgt Danmark i 2005. Støtte i 2005 via UNIFEM til igangværende projekt vedr. fremme af ligestillingsaspektet i den irakiske forfatning (igangværende).

Børn: Bidrag i 2004 og 2007 til det arbejde vedr. forbedring af forhold på skoler, der udføres af FN's Børneorganisation (UNICEF) og Red Barnet (afsluttet).

Kapacitetsopbygning: Cirka 1.000 lokale irakiske ledere og teknikere har i perioden 2003-2007 modtaget træning af danske eksperter. Over 20 studieture, seminarer og workshops med irakiske partnere gennemført.

Menneskerettigheder: Polititræning udført af Rigspolitiet (2003-2007) dels i Irak dels træning i Danmark af 100 ledende politiembedsmænd (EU-JUSTLEX), støtte til projekt udført af Dansk Institut for Menneskerettigheder (2004-2008). Træning af dommere, anklagere og de juridiske fakulteter ved Basra universitet (2005-07). Rehabilitering af domhuset i Basra sammen med USA (2005). Støtte til FN's Menneskerettighedshøjkommissærs arbejde med integration af menneskerettigheder i genopbygningsprocessen (igangværende).

Minerydning: Minerydningsprojekter udført af Danish Demining Group (igangværende) og Folkekirkens Nødhjælp (afsluttet).

Lokalt samarbejde: 18 projekter udført frem til og med 2007 i samarbejde med lokale råd under Local Governance Fund (LGF). Hertil kommer bataljonens samtækningsprojekter udført med råd fra Styringsenheden (afsluttet i juli 07).

Øvrige humanitære indsatser (2003-2007): Fødevarerforsyning udført af en række humanitære organisationer i hele perioden, herunder World Food Programme og Dansk Caritas.

Udsendelse af danske eksperter til lokalisering af massegrave. Nærområdeindsatser bidrager til at dække humanitære behov blandt flygtninge og internt fordrevne i Irak samt reintegration af tilbagevendte flygtninge i lokalområderne udføres i perioden 2003-2008 af UNHCR, IOM og Dansk Flygtningehjælp.